

... s Petrom Hauserom, americkým klinickým neuropsychológom

Na Filozofickej fakulte Univerzity Karlova v Prahe som sa zoznámil s nepočujúcim mužom stredného veku, **Petrom C. Hauserom, PhD., klinickým neuropsychológom z USA.** Pán Hauser učí na 2 vysokých školách, a to na Rochesterskom inštitúte technológie v Rochestri a na Gallaudetovej univerzite vo Washingtone. Doktorát získal v oblasti klinickej neuropsychológie a titul magistra získal v oblasti lingvistiky posunkového jazyka.

Pán doktor Hauser, prečo ste si vybrali toto povolanie? Bola to náhoda. Najprv som študoval na vysokej škole odbor veterinárstvo. Počas môjho štúdia som sa stretával s osobami s poruchou sluchu, ktoré mali psychosociálne a emocionálne narušenie. Tak som veterinárstvo zanechal a študoval som lingvistiku posunkového jazyka a neskôr klinickú neuropsychológiu. Z oblasti klinickej neuropsychológie skúmam fungovanie mozgu a poznávacích procesov. Skúmal som u nepočujúcich pamäť, zrakové vnímanie (pozornosť) a reč.

Keď ste skúmali u nepočujúcich pamäť, zrakové vnímanie a reč, aké sú výsledky v porovnaní s počujúcimi? Výsledky sú totožné, neprejavujú sa veľké rozdiely. Ale rozdiely sa prejavujú v spôsobe fungovania poznávacích procesov. Napríklad počujúci majú lepšie vnímanie času než nepočujúci a naopak nepočujúci majú lepšie vnímanie priestoru než počujúci.

Kvôli prednáškam na vysokej škole, aby som mohol rozumieť výkladom profesorov prostredníctvom tlmočníkov posunkového jazyka. Tak som navštevoval kurz amerického posunkového jazyka a často som sa s nepočujúcimi stretával a komunikoval v americkom posunkovom jazyku.

Wow, prekvapilo ma, pretože na vašich 3 prednáškach ste plynule posunkovali v americkom posunkovom jazyku. Čo si myslíte, mali by sa nepočujúci, ktorí sa integrujú do škôl bežného typu, tiež učiť posunkový jazyk? U nás väčšina nepočujúcich, ktorá sa integruje, sa neskôr vo veku okolo 20 rokov, automaticky prihlási na kurz amerického posunkového jazyka. Tým pádom si osvojuje ďalší jazyk. Ale je dôležité, aby sa ho nepočujúci učili od útleho detstva.

Ďakujeme Vám za rozhovor.

Roman Vojtechovský

Nepoznáme dobre Rochester ani jeho univerzitu. Čo je na nich zaujímavé? Na univerzite študuje okolo 14 500 vysokoškolákov, z toho 1 500 vysokoškolákov s poruchou sluchu. Pod univerzitou, Rochesterským inštitútom technológie (RIT) sa nachádza 8 vysokých škôl. Jedna z nich je Národný technický inštitút pre nepočujúcich. Mesto a jej okres Rochester má 400 tlmočníkov posunkového jazyka. Severne 15 minút autom od mesta Rochester je malé mesto pri jazere, v ňom žije 50% nepočujúcich a 50% počujúcich obyvateľov. Tam pracuje 7 nepočujúcich lekárov vrátane zubárov.

Spomínali ste, že ako 5-ročný ste ohluchli a chodili do školy bežného typu, potom ako 20-ročný ste si osvojili americký posunkový jazyk. Prečo ste si ho osvojili?

Národný technický inštitút pre nepočujúcich